

Klage til Planklagenævnet.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling i Svendborg, ønsker hermed at klage over Svendborg Kommunes Lokalplan 614 og tilhørende Kommuneplantillæg 2017.04

Beskrivelse af planområdet og den bedre placering ved Rødkildes driftsbygninger:

Lokal- og kommuneplantillægget placerer et 3,2 MWp solcelleanlæg på et godt 10 ha stort areal i det åbne land i kystnærhedszonen ved landevejen mellem Svendborg og Fåborg. Fra området og fra landevejen med 2 små rastepladser er der en storslået udsigt over landskabet og til farvandet syd for Fyn, til Drejø og til Ærø, og der er udsigt til Nakkebølle Fjord. Disse landskabelige værdier vil gå tabt.

Arealet, som omfattes af lokalplan 614, er sammenlagt af 2 husmandssteder, som, omkring 1954, blev udstykket fra Rødkilde gods, og som nu er tilbagekøbt. Det udgør en del af det, som Svendborg Kommune betegner som et herregårdslandskab med store åbne landskaber.

I 2015 lod ejeren af Rødkilde Gods opføre et 2 MWp solcelleanlæg på et 6 ha stort areal, ca 150 m sydøst for driftsbygningerne (Lokalplan 581). Vest for og nord for dette anlæg i retning mod driftsbygningerne, er der rigelig plads til at opføre solceller med en samlet maksimal effekt på 3,2 MW. Solceller med denne placering vil ikke kunne ses fra offentlig vej (Fjællebrovejen), da de vil være skjult af det eksisterende anlæg. De vil heller ikke være synlige fra godsets hovedbygning. Denne placering har været foreslået af alle, som har afgivet høringssvar om placeringen af lokalplan 614, herunder også af Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling i Svendborg, samt af et mindretal i Svendborg Byråd.

Den nye Planlov:

Den 1. juni 2017 vedtog Folketinget en omfattende revision af Planloven.

Den 15. juni 2017 udsendte Erhvervsstyrelsen et brev herom til planafdelingen i samtlige kommuner. Se bilag (3)

Ændringerne gennemgås i brevet, og der blev varslet en ny oversigt over nationale interesser til brug for kommunernes planlægning. Denne vejledning blev først udsendt den 1. marts 2018, dvs. efter udløbet af høringsperioden for det foreliggende kommuneplantillæg 2017.04 og lokalplan 614.

Den gældende forskrift under planlægningen af LP 614 og KP-tillæg 2017.04 var således "Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen 2017" (1)

Den nye planlov og den nye "Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægning 2018" indeholder i øvrigt ikke ændringer for planlægningen for tekniske anlæg i det åbne land, herunder i kystnærhedszonen.

Placeringen strider mod Planloven:

Klagens hovedpåstand er, at Lokalplan 614 m.m. må være ulovlig, da den ikke lever op til Planloven og Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse "Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen, 2017" (vedhæftet (1)). Herfra citeres følgende fra side 30-31:

"4.2 KYSTNÆRHEDSZONEN

Den kommunale planlægning skal som udgangspunkt friholde og ikke opsplitte de åbne kyster, så de fortsat kan udgøre landskabelige helheder. Det er ligeledes en statslig interesse, at en række principper følges ved lokalisering af ny byzone, tekniske anlæg og ferie og fritidsanlæg i kystnærhedszonen.

Krav til den kommunale planlægning

4.2.1 Der kan kun inddrages nye arealer i byzone og planlægges for arealer i landzone, såfremt der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering, og at planlægningen sker på grundlag af hovedprincipperne for planlægning i kystnærhedszonen. Planlovens § 5 b stk. 1, nr. 1 og lovforarbejderne til lov nr. 439 af 1. juni 1994.

4.2.2 I kystnærhedszonen gives der kun tilladelse til bebyggelse og anlæg af helt underordnet betydning i forhold til de nationale planlægningsinteresser i kystnærhedszonen. Planlovens § 35, stk. 3

4.2.3 Offentlighedens adgang til kysten skal sikres og udbygges. Planlovens § 5b, stk. 1, nr. 5 og § 11 f, stk. 4, nr. 4.

4.2.4 Kun aktuelle reservationer til byudvikling, tekniske anlæg og ferie- og fritidsanlæg skal fastholdes. Planlovens § 11 f, stk. 1 og 2.

4.2.5 Der skal foretages en afvejning af behovet for kystnær lokalisering i forhold til de beskyttelseshensyn, som skal varetages i kystnærhedszonen. Planlovens § 5 a stk. 1

4.2.6 Der kan kun i ganske særlige tilfælde planlægges for bebyggelse og anlæg på land, som forudsætter inddragelse af arealer på søterritoriet eller særlig kystbeskyttelse. Planlovens § 5 b stk. 1, nr. 2.

4.2.7 Ved lokalisering af ny byzone, tekniske anlæg og ferie og fritidsanlæg i kystnærhedszonen skal følgende principper følges:

- at nye udlæg til byformål lokaliseres i umiddelbar tilknytning til eksisterende byzone i størst mulig afstand fra kystlinjen, og fortrinsvis bag eksisterende bebyggelse. Bemærkninger til planlovens § 5 b stk. 1, nr. 1.

- at tekniske anlæg placeres i tilknytning til eksisterende byzone, bebyggelse eller tekniske anlæg. Bemærkninger til planlovens § 11 a, nr. 20.

- at ferie- og fritidsanlæg placeres i tilknytning til eksisterende byer eller større ferie- og fritidsanlæg. Bemærkninger til planlovens § 5 b stk. 1, nr. 4.

- at byvækst og tekniske anlæg indpasses i landskabet, så den øvrige åbne kystnærhedszone påvirkes mindst muligt. Bemærkninger til planlovens § 1, stk. 2, nr. 3."

De relevante punkter er nr. 4.2.1 ; 4.2.2 ; 4.2.5 ; og 4.2.7.

I 4.2.7 står der ” at tekniske anlæg skal placeres i tilknytning til eksisterende byzone, bebyggelse eller tekniske anlæg”. Der står ikke bør eller kan. Sidste afsnit handler om den tilpasning af tekniske anlæg, som skal ske, efter at betingelserne for placering er opfyldt. Der står ikke, at et teknisk anlæg kan placeres frit ude i det åbne landskab, blot det afskærmes med nogle rækker af buske.

En plan om et 4 MWp solcelleanlæg i Grindsted på et 15 ha stort areal (Solceller på Ribersvej, LP 274, Billund Kommune, Plan ID 2860364) **blev i 2016 standset af et veto** fra den daværende tilsynsmyndighed, Naturstyrelsen, fordi placeringen af anlægget ikke havde tilknytning til byzone, bygninger eller (andet) teknisk anlæg. Reference vedhæftes (2).

En sagsbehandler i Plantilsyn har tidligere fået tilsendt referencer til Grindstedsagen jvf (2). Det nedlagte veto burde være udtryk for den gældende administrative praksis. Der blev også indsendt et kortbilag, med gennemarbejdede forslag til placering af store terrænbaserede solcelleanlæg i hele Svendborg Kommune (6) og ikke blot i et mindre område ved landsbyerne Ulbølle og Vester Skerninge.

Erhvervsstyrelsens Plantilsyn har indsigelsespligt over for kommunernes planlægning, hvis denne strider mod Planloven. Høringssvar dateret 8. februar 2018 viser overraskende, at Plantilsyn ikke ville gøre indsigelse og altså ikke administrerer efter sine egne regler!

Lokalplan 614 indeholder ingen saglig eller planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for den valgte placering, og heller ingen saglig begrundelse for fravalg af en placering ved det eksisterende solcelleanlæg LP 581.

Alternative placeringer i kommunen er tilsyneladende ikke undersøgt af planafdelingen, således som denne i januar 2018 har hævdet over for Plantilsyn.

Det kan virke som om kommunen har på forhånd fravalgt andre placeringer for at imødekomme ejeren af Rødkilde Gods ønsker, hvilket ikke synes rimeligt ud fra et proportionalitetshensyn, hvor andre hensyn end ejerens også skal vægtes.

Svendborg Kommunen købte i 2008 i alt 103 ha jord, beliggende op til den vestlige grænse af Svendborg by. Der er endnu ikke foretaget lokalplanlægning for et areal på 39 ha., som stadig dyrkes landbrugsmæssigt. Hensigten med købet var at sikre fremtidig byudvikling; men interessen for det hidtil byplanlagte ”Tankefuld-projekt” er udeblevet. Blandt andet derfor vedtog Byrådet den 19. december 2017 at undersøge muligheden for placering af et 20 ha stort solcelleanlæg på en del af det ledige areal på 39 ha. Planlægningen herfor pågår. Lokalafdelingen for DN i Svendborg har overfor flere byrådsmedlemmer tilkendegivet at en placering af et solcelleanlæg på dette areal ville være hensigtsmæssig.

Det kan undre at Plantilsyn ikke har medtaget disse overvejelser, hvorfor det accepterede den regelstridige placering i kystnærhedszonen og derfor ikke nedlagde veto mod denne.

Kommunen vil kunne udleje de nævnte arealer til solcelleanlæg i den periode på 20-30 år, som det formodes at vare, før der bliver behov for at byplanlægge området med den nuværende aktivitet i området. En lejeindtægt til dette formål kan meget vel overstige en normal forpagtningsindtægt. Derved bliver kommunens pris for arealerne et irrelevant

argument mod solceller i området.

Kommunen er omsider ved at udarbejde en overordnet energiplan, men vil ikke udpege specifikke placeringsmuligheder for solenergianlæg på terræn, hvilket lokalafdelingen for DN i Svendborg, flere gange ellers har efterspurgt og i planlægningsprocessen stillede sig positive overfor.

Ejeren af det store gods Hvidkilde, tæt ved Svendborg og nær ved det overordnede højspændingsnet, Christian Greve Ahlefeldt-Laurvig-Lehn, oplyste på et borgermøde den 18. april, at han havde fået afslag på et ønske om et godt 300 ha stort solcelleanlæg på sin jord. Dette anlæg ville alene kunne opfylde kommunens måltal om alternativ energiforsyning, så yderligere, store vindmøller på land kunne undgås.

Der vedhæftes fotos, som dokumenterer, at der fra planlægningsområdet er udsigt til farvandet syd for Fyn med Ærø som baggrund, og at der er udsigt til Nakkebølle Fjord (4a, 4b) og kysterne dér hen over et smukt kuperet terræn. **Med andre ord vil anlægget kunne ses fra nogle af kysterne på Sydfyn.**

Der vedhæftes foto fra 2017 af det eksisterende solcelleanlæg nær Rødkilde, LP 581, og foto af samme område fra 2014 før opførelsen af solcellerne, begge optaget fra Fjællebrovejen (5a, 5b). Billederne viser tabet af de landskabelige værdier som følge af den uhensigtsmæssige placering. Dog vil en placering af et kommende anlæg i forbindelse med et eksisterende anlæg ikke yderligere give anledning til tab af landskabelige værdier, som det, i meget større grad, vil være tilfældet med placeringen langs Fåborgvej.

Kortet over Svendborg Kommune med vore forslag til placering af store solcelleanlæg på terræn (6) blev indsendt som led i høringen til Kommuneplan 2017-29. Det viser, at **det er muligt ved de eksisterende erhvervsområder at placere solceller med et areal på mere end det dobbelte af det skønnede behov indtil 2050.**

Under planlægningsprocessen har kommunen hævdet: (7) og (8)

- 1 -at der ved LP 581 ikke er tilstrækkelig plads til det nye anlæg på 3,2 MWp
- 2 -at terrænet hælder for meget mod nord,
- 3 -at jorden er blød og ikke kan bære,
- 4 -at godsejeren har planer om byggeri af væksthuse til såkaldt "vertical farming" på arealet vest for LP 581,
- 5 -at området er omfattet af en "beskyttelseszone" for "herregårdsmiljøet" af hensyn til "indtrykket af herregården"

Alle disse påstande kan tilbagevises som udokumenterbare:

- 1 Der vedhæftes kort med markering af 2 delarealer, henholdsvis vest og nord for det eksisterende solcelleanlæg, tilsammen på 10,2 ha (9), (10) og (11). Det skal bemærkes, at store solcelleanlæg formelt opføres som et antal anlæg à 400 kWp, der kobles sammen. Der er således ikke myndighedskrav om, at et stort anlæg skal være én fysisk sammenhængende enhed. En del af det nye solcelleanlæg kan i øvrigt anbringes på taget af den nyligt opførte 1836 m² store maskinhal ved de gamle driftsbygninger. Der vil være plads til 7 rækker à 77 paneler (à 1,665 x 0.991m). På jorden vil dette kræve et areal på 2868 m², beregnet ud fra en opstillingsplan fra Rødkildes tyske solcellefirma MBS fra 17-08-2015.

- 2 Der vedhæftes beregninger af arealbehovet på et terræn, som skråner let mod nord (12). Kort over området med højdekurver vedhæftes (13). Beregningerne viser, at et anlæg på 3,2 MWp ved siden af det eksisterende kan rummes på 8 ha, hvilket er lig med det planlagte arealforbrug ved placeringen ved Fåborgvej.
- 3 Marken vest for det eksisterende anlæg er drænet p.g.a. forekomst af kilder. Jorden er ikke blød, når drænene bliver vedligeholdt. Det ses af luftfotos fra geofyn.dk se: (14) (15) (16) (17) og (18). Disse fotos er udvalgt fra de år, hvor der ses begyndende vækst af afgrøderne. Fotos fra de mellemliggende år viser blot en ensartet grå jordoverflade. Billederne dokumenterer, at der ikke er tegn på våde eller bløde områder, idet der er regelmæssige spor efter tunge maskiner, som ikke er kørt uden om noget. Yderligere kan anføres, at der tidligere har været 2 højspændings-luftlinier gennem området med træmaster i jorden. De modstod orkanen i december 1999, selv om vinden kom fra syd, med en enorm tværgående kraft. De firmaer, som opfører solceller på terræn, projekterer pælene til panelerne efter deres egen vurdering af jordbundsforholdene. En lille mose ved skellet til naboejendommene mod syd ligger uden for det udpegede solcelleområde. Mosen tilhører Rødkilde, som kan beskære træerne, hvis de skulle skygge for solen om vinteren.
- 4 Efter den forudgående høring i januar 2017 af solcelleplanen LP 614, flyttede godsejeren pludselig en plan om byggeri af en 1836 m² stor maskinhal fra sin nærliggende gård, Lindevads Mølle, til et areal lige syd for driftsbygningerne. Denne hal er nu opført med vægge af hvide stålplader. I byggesagen er der intet nævnt om, at denne hal kunne påvirke "indtrykket af herregården". Hallen ligger på randen af tunneldalen omkring Hundstrup Å. Hallen er markeret på de vedhæftede kort. Planerne om vertical farming på Rødkilde forekommer urealistiske. Vertical farming er fremstilling af landbrugsprodukter i en slags kemisk fabrik. Energiforbruget til kunstigt lys og varme er enormt, og er mange gange større end værdien af naturligt producerede grøntsager. Dette energiforbrug vil unddrages det offentlige el-net og vil ikke få nogen virkning på CO₂-produktionen på konventionelle kraftværker. Der er i øvrigt plads, også ved godsejerens anden gård, Lindevads Mølle, til meget andet byggeri i fremtiden.
- 5 Der er ikke i Svendborg Kommuneplan 2013-25 eller 2017-29 fastsat bestemmelser om beskyttelse af herregårdsmiljøet ved Rødkilde. Se bilag med en lang redegørelse fra planafdelingen i 2014 (19). I den nugældende kommuneplan er indført en hensigtserklæring om, at solcelleansøgninger i "herregårdslandskaber" ikke kan forvente positiv behandling. Lokalplan 614 ved Fåborgvej 139-41 ligger i Rødkildes "herregårdslandskab" ifølge redegørelsen i Lokalplanen.

Kommunen synes derfor at ignorere sin egen kommuneplans bestemmelser om at undgå tekniske anlæg i området, om at beskytte de åbne landskaber og om at bevare værdifuld landbrugsjord og om at nybyggeri skal ske nær de eksisterende bygninger på godset.

Bilagsfortegnelse:

- (1) Erhvervsstyrelsens "Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen 2017"
- (2) Veto, Ribersvej Grindsted, aktindsigt hos Erhvervsstyrelsen
- (3) Erhvervsstyrelsens brev til alle kommuner om den nye Planlov
- (4a) Foto fra området for LP 614 i retning mod syd til Drejø og Ærø
- (4b) Foto fra området for LP 614 i retning mod vest til Nakkebølle fjord
- (5a) Foto af området for LP 581 set fra Fjællebrovejen mod vest før solceller, 2014
- (5b) Foto af solcelleanlægget ved Rødkilde (LP581), 2016, set fra Fjællebrovejen
- (6) Placeringsmuligheder, store solcelleanlæg, Svendb. kommune. Kort.
- (7) EBK møde 09-03-2017 referat uddrag LP 614
- (8) Brev fra Planchef M. Refskou til byrådet den 27-10-2017
- (9) Fotokort Rødkilde oversigt
- (10) Rødkilde 4,5 ha nord for eksist. solcelleanlæg LP 281
- (11) Rødkilde 5,7 ha vest for eksist. solcelleanlæg LP 581
- (12) Arealberegning 2 endelig version
- (13) Rødkilde kort med højdekurver
- (14)-(18) Luftfotos af marken vest for eksist. Solcelleanlæg Lp 581, fra årene 2009, 2011, 2013, 2015 og 2016
- 19 Bekræftelse fra Planafdelingen af ikke-beskyttelsesstatus i Kommuneplan 2013-25 for herregården Rødkilde (lang redegørelse).

Bedste hilsener

René Lund Chetronoch
Formand for DN Svendborg

svendborg@dn.dk
rlc.dn.svendborg@gmail.com
Mobil: 27110544